

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
z wiedzy o społeczeństwie
w Szkole Podstawowej nr 2 im. Piastów Śląskich
w Łaziskach Górnych

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA OKREŚLAJĄ:

1. Zasady ogólne.
2. Cele nauczania.
3. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen klasyfikacyjnych.
4. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych.
5. Warunki i tryb poprawiania ocen bieżących.
6. Zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia w przypadku jego dłuższej nieobecności.
7. Zasady udostępniania do wglądu uczniom i rodzicom sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac kontrolnych.
8. Zasady wystawiania ocen śródrocznych i rocznych.
9. Warunki i tryb uzyskania wyższej, niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

1. ZASADY OGÓLNE.

- Nauczyciel i uczeń zobowiązani są do przestrzegania Przedmiotowych Zasad Oceniania.
- Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania, sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz warunkach i trybie uzyskiwania wyższej, niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.
- Obowiązuje sześciostopniowa skala oceniania, zarówno w przypadku oceniania bieżącego jak i wystawiania ocen śródrocznych i rocznych.
- Ocenianie jest systematyczne, a ocena otrzymana przez ucznia jest zawsze jawna.
- Uczeń zobowiązany jest do posiadania zeszytu przedmiotowego, podręcznika oraz przyborów do pisanie
- Uczeń aktywnie uczestniczy w lekcji.
- Uczeń ma prawo 2 razy w ciągu półrocza zgłosić przed lekcją nieprzygotowania do zajęć bez konieczności podawania przyczyny. Nieprzygotowanie obejmuje brak: pracy domowej, zeszytu, podręcznika, czy też przygotowania merytorycznego do zajęć. Każde kolejne nieprzygotowanie do lekcji w jakiegokolwiek postaci skutkuje oceną niedostateczną. Zgłoszone nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych, lekcji powtórkowych czy zapowiedzianego zaprezentowania wypowiedzi ustnej.

- Poprawione i ocenione prace pisemne powinny być oddane w ciągu dwóch tygodni. Termin ten może ulec wydłużeniu w przypadku dłuższej nieobecności nauczyciela.
- Oceną śródroczną i roczną jest tzw. średnia ważona.

2. CELE NAUCZANIA WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE.

Celem nauczania wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej jest:

- kształtowaniu postaw obywatelskich i prospołecznych uczniów,
- kształtowanie postawy uczniów, ich tożsamości osobistej i społecznej, aktywności oraz szacunku dla własnego państwa,
- kształtowanie postaw i zachowań pożądanych społecznie i posługiwanie się nimi we własnych działaniach,
- poznanie podstawowych prawidłowości życia społecznego, w tym funkcjonowania grup społecznych oraz społeczności lokalnej i regionalnej oraz wspólnoty etnicznej i państwowej,
- poznanie zasad ustroju Rzeczypospolitej Polskiej i podstawowych organów władz publicznych,
- zdobycie przez uczniów podstawowej wiedzy na temat praw człowieka, środków masowego przekazu oraz wybranych spraw międzynarodowych,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- rozumienie konieczności współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnianie istoty samorządności,
- rozwijanie zainteresowania tematyką społeczną i polityczną poprzez gromadzenie, opracowywanie i interpretowanie wiedzy z różnych źródeł,
- mobilizowanie uczniów do sprawnej pracy w grupie oraz do twórczego rozwiązywania problemów,
- rozwijanie poczucia więzi z rodziną, narodem, społecznością europejską i światową,
- kształtowanie postaw moralnych i obywatelskich,
- kształtowanie sprawności językowej,
- kształtowanie umiejętności samodzielnego poszukiwania wiedzy i korzystania z różnorodnych źródeł informacji,
- kształtowanie umiejętności czytania z zrozumieniem, wykorzystania ilustracji, filmu, nagrania audio jako źródła informacji,
- kształtowanie umiejętności formułowania oraz wypowiadania własnych opinii.

3. WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH.

Ocena celująca:

Uczeń:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie oraz posługuje się zdobytymi wiadomościami w sytuacjach nietypowych,

- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela oraz samodzielnie je zdobywać,
- bierze aktywny udział w lekcji, inicjuje rozwiązywanie problemów w czasie lekcji,
- w czasie omawiania zjawisk i procesów społeczno – politycznych potrafi prawidłowo operować terminologią fachową,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk politycznych,
- potrafi myśleć w kategoriach przyczynowo-skutkowych,
- wykazuje doskonałą orientację w aktualnej sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej Polski oraz w sytuacji międzynarodowej,
- bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych,
- chętnie uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowych,
- posługuje się poprawną polszczyzną,
- jest systematyczny i obowiązkowy,
- z prac pisemnych otrzymuje w większości oceny celujące,
- samodzielnie wykonuje prace dodatkowe (np. projekty, referaty, opisy),
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- formułuje własne opinie i wnioski oraz potrafi przekonująco uzasadnić swoje zdanie,
- swobodnie operuje faktami i dostrzega związki między nimi,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią,
- potrafi oceniać otaczającą rzeczywistość społeczno – polityczną zgodnie z przyjętymi kryteriami wartości,
- bierze aktywny udział w lekcji,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, samodzielnie i poprawnie interpretuje wykresy, dane statystyczne, mapy i inne środki poglądowe,
- samodzielnie wyjaśnia najważniejsze terminy i zagadnienia,
- chętnie uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowych,
- jest systematyczny i obowiązkowy,
- z prac pisemnych otrzymuje oceny bardzo dobre;
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy, zawsze ma odrobione zadania domowe.

Ocena dobra:

Uczeń:

- opanował materiał przewidziany programem w stopniu dobrym,
- aktywnie pracuje na lekcji,

- potrafi korzystać z poznanych w trakcie lekcji źródeł i informacji,
- rozwiązuje samodzielnie zadania o średnim stopniu trudności, zadania o dużym stopniu trudności rozwiązuje pod kierunkiem nauczyciela,
- potrafi kojarzyć fakty, formułować własne opinie i wnioski,
- zna omawianą na lekcjach problematykę oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentuje,
- rozumie związki przyczynowo – skutkowe występujące w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym,
- zajmuje stanowisko w kwestiach spornych i potrafi bronić swoich poglądów na forum klasy,
- rozumie genezę, przebieg i skutki zjawisk zachodzących we współczesnej Polsce i świecie,
- samodzielnie wyjaśnia najważniejsze terminy i zagadnienia,
- chętnie uczestniczy w pracach zespołowych,
- jest systematyczny i obowiązkowy,
- z prac pisemnych otrzymuje przeważnie oceny dobre,
- prowadzi starannie zeszyt.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości programowe pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień przewidzianych w podstawie programowej,
- potrafi z pomocą nauczyciela wyjaśnić najważniejsze terminy i zagadnienia oraz wykonać typowe zadania o średnim stopniu trudności,
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji,
- rozumie omawiane zagadnienia,
- dokonuje selekcji i porównania poznanych zjawisk,
- zna najważniejsze fakty i potrafi je umiejscowić w czasie i przestrzeni,
- konstruuje krótkie wypowiedzi, czasami poprawnie formułuje wnioski,
- w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym,
- przygotowuje się do lekcji (odstępstwa od tej reguły zdarzają mu się sporadycznie),
- rzadko uczestniczy w dyskusji,
- nie zawsze wywiązuje się z powierzonych zadań lub ich części,
- prowadzi starannie zeszyt.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

- posiada poważne braki wiedzy, które jednak można usunąć w dalszym okresie nauki,
- zapamiętał wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i pomocą nauczyciela potrafi je odtworzyć
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonywać proste polecenia, wymagające zastosowania podstawowych umiejętności,
- konstruuje krótkie wypowiedzi, nie formułuje własnych wniosków,

- często jest nieprzygotowany do lekcji,
- nie pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje zadania wskazane przez nauczyciela,
- posługuje się ubogim słownictwem, wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając odpowiedniej terminologii,
- prace pisemne pisze na oceny dopuszczające, czasami na niedostateczne.

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości, a braki są tak duże, że uniemożliwiają mu kontynuację nauki,
- często jest nie przygotowany do lekcji,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- prace pisemne pisze na oceny niedostateczne,
- nie prowadzi starannie i systematycznie zeszytu,
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem i chęci poprawienia oceny.

4. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH.

Uczniowie otrzymują oceny częściowe za:

1) prace pisemne, tj. sprawdziany i kartkówki

- uczeń dostrzega wydarzenia w kontekście przyczynowo – skutkowym,
- uczeń wskazuje podobieństwa i różnice: wydarzeń, przemian, zjawisk,
- uczeń odróżnia: opinię od faktów, odróżnia informacje istotne od mniej ważnych,
- uczeń wyjaśnia znaczenie pojęć, wyrażeń na podstawie ich kontekstu,
- uczeń używa odpowiednich argumentów, zajmuje stanowisko, ocenia fakty, zauważa problem i potrafi go zdefiniować, znaleźć sposób rozwiązania i przedstawić tok swojego myślenia,
- uczeń samodzielnie charakteryzuje określone elementy wiedzy odwołuje się do fragmentów tekstu celem budowania własnego komentarza, uzasadnia własne zdanie przez odwołanie się do tekstu i posiadanej wiedzy,
- uczeń korzysta z objaśnień pojęć, wyrażeń, symboli, skrótów,
- uczeń świadomie wyszukuje i przedstawia określone treści, odczytuje i korzysta z ilustracji, map, tabeli i innych środków,

▪ sprawdziany:

- obejmują większą partię materiału,
- zawierają różnorodne formy pytań wymagających od ucznia logicznego myślenia, posługiwania się tekstem źródłowym, mapą, danymi statystycznymi lub innym źródłem, stosowania poprawnej terminologii itp.
- zapowiedziane są przynajmniej tydzień wcześniej i potwierdzone wpisem do dziennika elektronicznego,

- są obowiązkowe, uczeń nieobecny musi napisać zaległy sprawdzian,
- nieobecność na sprawdzianie skutkuje wpisaniem w miejscu oceny „nb”.
- sprawdzian jest oceniany w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę według skali zawartej w pkt. 11);
- **kartkówki:**
 - obejmują zakres treściowy do trzech ostatnich lekcji,
 - mogą być przeprowadzane bez wcześniejszego zapowiedzenia.
 - przeprowadza się w je formie pisemnej,
 - powinny być tak skonstruowane, by uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut.
 - są oceniane w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę według skali zawartej w pkt. 11);
- 2) odpowiedzi ustne:**
 - obejmują zakres treściowy do trzech ostatnich lekcji,
 - mogą być przeprowadzane bez wcześniejszego zapowiedzenia,
 - oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem, zawartość merytoryczną wypowiedzi, prawidłowe posługiwanie się terminologią, sposób formułowania wypowiedzi, używanie odpowiednich argumentów;
- 3) prace domowe:**
 - pisemną pracę domową uczeń wykonuje w zeszycie przedmiotowym lub w formie zleconej przez nauczyciela,
 - przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność, poprawność i estetykę wykonania,
 - za niewykonanie zadania domowego uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, może ją poprawić wykonując zadanie domowe na kolejne zajęcia nie później jednak niż do 2 tygodni od otrzymania oceny niedostatecznej,
 - pracą domową może być również przygotowanie wypowiedzi ustnej, przygotowanie materiałów do lekcji, itp.
 - ocena za zadanie domowe może być w formie plusów;
- 4) prasówka**
 - jest to forma zadania domowego
 - uczeń systematycznie w kilku zdaniach opisuje w zeszycie wiadomości dotyczące wydarzeń politycznych z Polski lub ze świata – 3 wydarzenia na tydzień (niczego nie wkleja z gazet),
 - ocena prasówki jest 1 raz w półroczu.
- 5) praca na lekcji czyli zadania wykonane podczas zajęć lekcyjnych**
 - może być realizowana w formie indywidualnej lub grupowej,
 - może dotyczyć analizy źródeł, czytania i słuchania ze zrozumieniem, pracy z mapą lub podręcznikiem, krótkich projektów,
- 6) aktywność na lekcji lub brak zaangażowania;**

- regularne angażowanie się w przebieg lekcji – może być w formie oceny lub plusów,
 - przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się i udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywną pracę w grupach, itp.
- 7) udział w konkursach ;**
- 8) udział w projekcie edukacyjnym**
- uczeń ma obowiązek wziąć udział w projekcie 2 razy w ciągu roku szkolnego,
 - projekt edukacyjny jest działaniem zespołowym;
- 9) inne formy aktywności**
- referat, prezentacja multimedialna, gazetka, plakat, pomoc dydaktyczna
 - udział w projektach, przedstawieniach, itp.
- 10) prowadzenie zeszytu przedmiotowego**
- przy ocenieniu zeszytu przedmiotowego bierze się pod uwagę systematyczność, poprawność i staranność prowadzenia notatek,
 - zeszyt sprawdzany jest pod kątem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej, estetyki,
 - uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek za czas swojej nieobecności w szkole,
 - ocena za prowadzenie zeszytu wystawiana jest przynajmniej raz w roku;
- 11) W przypadku oceniania bieżącego dla poszczególnych ocen obowiązują następujące przedziały procentowe:**
- 100% - celująca (6)
 - 86% - 99% bardzo dobra (5)
 - 71% - 85% dobra (4)
 - 51% - 70% dostateczna (3)
 - 31% - 50% dopuszczająca (2)
 - 0% - 30% niedostateczna (1)
- 12)** Dopuszcza się dodawanie do oceny znaku „+” lub „-”, przy czym „+” podwyższa ocenę, a „-” obniża ocenę. Obliczając średnią ważoną wartość oceny z plusem podwyższamy o 0,5, natomiast wartość oceny z minusem obniżamy o 0,25.
- 13)** Dopuszcza się stosowanie samych „+” za aktywność lub inne działania uczniów.
- sześć „+” – ocena celująca;
 - pięć „+” – ocena bardzo dobra;
 - cztery „+” – ocena dobra;
 - trzy „+” – ocena dostateczna;
 - dwa „+” – ocena dopuszczająca;
 - nauczyciel decyduje o wpisaniu oceny, jeżeli wpływa ona na korzyść ucznia.
- 5. WARUNKI I TRYB POPRAWIANIA OCEN BIEŻĄCYCH:**
- uczeń ma prawo poprawić ocenę w terminie do dwóch tygodni od uzyskania informacji o ocenie; termin wyznacza nauczyciel, a poprawa odbywa się podczas konsultacji;
 - uczeń może poprawić każdą ocenę jeden raz,

- ocena uzyskana z poprawy jest wpisywana do dziennika i do średniej ważonej wlicza się obie oceny (początkową i poprawioną), jeżeli ocena poprawiona jest równa lub niższa od oceny początkowej, wówczas jest wpisywana z wagą 0;
- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności w umówionym terminie lub po upływie terminu na poprawę nauczyciel nie ma obowiązku wyznaczać dodatkowego terminu na poprawę oceny;
- oceny uzyskane za pracę na lekcji oraz za aktywność nie podlegają poprawie;
- uczeń, który w czasie sprawdzianu, kartkówki lub innej formy pracy klasowej został przyłapany na ściąganiu, posiadaniu ściąg, komunikowaniu się z kolegą/koleżanką lub udzielaniu podpowiedzi koledze/koleżance, otrzymuje ocenę niedostateczną;
- uczeń nieobecny na pracy pisemnej ma obowiązek napisać ją w terminie i na warunkach ustalonych przez nauczyciela; w przypadku braku ustalenia terminu, uczeń zobowiązany jest w terminie do dwóch tygodni napisać daną pracę pisemną; jeżeli nieobecność ucznia jest dłuższa, nauczyciel wyznacza dodatkowy termin na napisanie zaległego sprawdzianu lub innej formy pisemnej; w przypadku nie skorzystania z terminu, uczeń pisze zaległy sprawdzian lub inną formę pisemną na pierwszej lekcji po upłynięciu terminu;
- jeżeli uczeń jest zwolniony z zajęć szkolnych z powodu zawodów, konkursów itp., musi pamiętać, aby uzupełnić materiał, ponieważ będzie traktowany tak, jakby był obecny na lekcji.

6. ZASADY SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIA W PRZYPADKU JEGO DŁUŻSZEJ NIEOBECNOŚCI

Po dłuższej nieobecności uczeń ma obowiązek uzupełnić zeszyt i uzgodnić termin zaliczenia materiału.

7. ZASADY UDOSTĘPNIANIA DO WGLĄDU UCZNIOM I ICH RODZICOM SPRAWDZONYCH I OCENIONYCH PISEMNYCH PRAC KONTROLNYCH:

Prace pisemne po ocenieniu są pokazywane i omawiane uczniom podczas zajęć lekcyjnych, a następnie uczniowie oddają je nauczycielowi;

Rodzice mogą zobaczyć prace u nauczyciela podczas konsultacji lub zebrań.

8. ZASADY WYSTAWIANIA OCEN ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH:

- oceny śródroczne i roczne są podsumowaniem osiągnięć edukacyjnych ucznia i wystawiane są z ocen częściowych uzyskanych przez ucznia w ciągu półrocza i roku szkolnego,
- ocena ustalona za drugie półrocze roku szkolnego jest oceną roczną uwzględniającą wiadomości i umiejętności ucznia z całego roku szkolnego,
- ocena śródroczna oraz roczna nie jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen częściowych, a tzw. średnią ważoną; przy wystawianiu oceny na zakończenie

pierwszego półrocza oraz roku szkolnego bierze się pod uwagę wagi poszczególnych ocen - według poniższego schematu:

Forma aktywności	Waga
sprawdziany	3
kartkówki	2
odpowiedź ustna	2
praca domowa	1
prasówka	1
praca na lekcji, w tym aktywność i zadania wykonywane podczas zajęć lekcyjnych	1
udział w konkursach	1
udział w projekcie edukacyjnym	1
prorowadzenie zeszytu przedmiotowego	1
udział w projektach, przedstawieniach, zadania dodatkowe – referaty, pomoce dydaktyczne	1

- Średnia ważona obliczana jest według poniższego wzoru:

$$\frac{\text{Suma iloczynów (ocena x waga)}}{\text{suma wag przypisanych wszystkim ocenom}}$$

- Ocena śródroczna i roczna ustalana jest na podstawie poniższych przedziałów:

Średnia ważona (z dokładnością do części setnych)	Ocena
$W < 1,60$	niedostateczny
$1,61 \leq W < 2,60$	dopuszczający
$2,61 \leq W < 3,60$	dostateczny
$3,61 \leq W < 4,60$	dobry
$4,61 \leq W < 5,50$	bardzo dobry
$W \geq 5,51$	celujący

- Ocena roczna jest średnią ważoną wszystkich ocen cząstkowych zgromadzonych przez ucznia w ciągu całego roku szkolnego.
- Dopuszcza się możliwość podniesienia śródrocznej i rocznej oceny ucznia w sytuacji, gdy średnia ważona na podstawie której ustalona jest ocena, znajduje się w górnym przedziale danej oceny klasyfikacyjnej. Decyzja należy do nauczyciela i jest ostateczna.

9. WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZEJ, NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY

KLASYFIKACYJNEJ

Uczeń ma prawo ubiegania się o wyższą niż przewidywana ocenę roczną z obowiązkowych zajęć edukacyjnych:

- jeżeli w drugim półroczu roku szkolnego ma usprawiedliwione wszystkie nieobecności na danych zajęciach, przystąpił do wszystkich obowiązkowych form sprawdzania wiedzy z danego przedmiotu oraz wykorzystał możliwości ich poprawy
- uczeń pisze sprawdzian obejmujący materiał z drugiego półrocza;
- czynnikiem wpływającym na podniesienie oceny może być aktywność podczas lekcji i wykonywanie dodatkowych zadań.

Wszystkie inne, nie wymienione w przedmiotowych zasadach oceniania kwestie, regulują zasady zawarte w Statucie Szkoły Podstawowej nr 2 im. Piastów Śląskich w Łaziskach Górnych.